

Text: Da 4,1-15

Datum: 17. srpna 2014

Kazatel: Filip Čapek

Místo: Třebechovice

Minulý týden jsme vyrazili v počtu jedenácti lidí na Slovensko. Bylo to již potřetí. Asi by nebylo přesné říkat, že šlo o sborovou dovolenou, větší část lidí je ale součástí střední generace, které se na naší faře dvakrát do měsíce schází. Říkám to jen pro souvislost, než se dostanu k našemu dnešnímu biblickému čtení. Při jednom z výletů jsme narazili na informační tabuli o flóře a fauně jednoho menšího pohoří v blízkosti Západních Tater. Kromě obrazové části a vysvětlujících textů na tabuli byl uveden jeden verš z našeho dnešního čtení z knihy Daniel. Šlo o část o stromu, který dává život. Strom, o němž měl sen král Nabukadnezar, měl, jak jsme slyšeli, *nádherné listí a mnoho plodů, byla na něm potrava pro všechny. Polní zvěř pod ním nalézala stín, v jeho větvích bydleli nebeští ptáci a sytilo se z něho všechno tvorstvo* (v. 9). Autoři tabule spojili krásu přírody s citací z Písma a křesťanskou tradicí, k níž se hlásí na Slovensku přes 70 procent lidí (ČR jen 20!).

Sestry a bratři, nebojte, rozhodně nechci lamentovat nad tím, že u nás je to jinak, že církev je v českém prostředí co do společenské prestiže na samém dně popularity hned vedle uklízeček a exekutorů. Je pravda, že biblický text – pokud by ho vůbec někoho někde napadlo dát – by neměl šanci. Třeba na tabulích v Krkonoších nebo jinde by ho bezpečně vytlačila reklama na tatranky, jizerky nebo horalky nebo na medikamenty dobré pro pohybové ústrojí anebo zářivě barevné funkční prádlo pro „opravdové“ turisty a sportovce, co jsou ochotní do svého koníčka „zainvestovat“.

Písmo se stává Bohu díky součástí života i jinak, méně viditelně, statistiky můžou svádět k optimismu, když se díváme za plot k druhým, nebo naopak sebetrýznivému pesimismu, když se díváme na nás samotné. Anebo to může být i naopak. Obojí je zbytečné. Daleko lepší je vydat se cestou, ať již má jakoukoli barvu, na níž se hledá onen strom z knihy Daniel. Co je to za strom? O čem se zdálo králi? A co z toho může vrhnout životadárného světla nebo dostatečného stínu na nás.

Babylónskému králi se zdál dost protivný sen. Idylu velkého stromu a celého bohatého ekosystému, co s ním souvisí, narušuje pád. Strom je skácen a všichni jsou vydáni na pospas novým podmínkám. Je to jak na čerstvě vyrubané pasece; místo vláhy vedro, místo stínu pichlavé slunce, místo soužití boj o holé přežití, protože plody stromu – ať už šlo o cokoli – jsou nenávratně minulostí. Mírné klima s potřebnou vlhkostí vzduchu se mění v nesnesitelnou poušť. Strom je pryč a s ním i všechny jistoty. Král se probouzí a možná třeba - jak si představuji - i někdo z jeho rádců, vykladačů snů a mágů tuší, co že by to mohlo znamenat, ale nikdo nepoví ani slovo... Nejde ani tak o neschopnost sen vyložit; jde o víc. Jde o holý

život... Úkolu se ujímá statečný Daniel, který králi vysvětlí, že sen je o něm a jeho vlastním vzestupu a pádu. Je to odvážný čin, asi jako povědět, že král je nahý nebo že má uši jako jeden čtyřnohý příslovečně tvrdohlavý živočich...

Kniha Daniel a sen babylónského krále před nás staví obraz světa, který padne. Líčí nám civilizaci, kterou vystřídá jiná a po ní přijde zase jiná. Pyramidy se rozpadly nebo je většinou zavál písek, velkou čínskou zeď drží jen miliónové investice, padli Římané, Řekové, Babylóňané, padly sny o velkém Německu i o říši, kde včera znamenalo zítra a zítra znamenalo včera. Čím větší byly ambice, tím větší se dostavila katastrofa. Nic nevydrželo věčně, rez, rozklad, chaos, zánik... tak končí každé lidské megalomanství.

Ježíš v Markově evangeliu vypráví také podobenství. Sice za bílého dne, takže to není sen, ale záměr je podobný. Jeho příběh je o hořčičném zrnku (Mk 4,26-32), které vzejde, až se z něho stane strom a v jeho větvích budou hnízdit ptáci... Mohli bychom dodat, že v jeho stínu budou různá zvířata, že jeho plody budou také využity a tak dále... Podobenství trochu podle všeho přehání. Přeci jenom, že by hořčice byla strom třeba jako palma nebo fíkovník? To se nechce věřit a ani to tak podle atlasů květeny Předního východu asi není. Někteří vykladači se snaží tuto představu přizivit nebo alespoň udržet, ale asi to není to nejpodstatnější. Sdělení leží na poněkud jiné rovině.

Představme si Kristova slova o moci nepatrného zrnka jako *dobře mířenou provokaci* a také jako úplný protiklad ke královu snu. Proti obřímu stromu se krčí drobné křoví, proti Nabukadnesarově říši, která se rozprostírala od Egypta po Turecka a Irán, stojí Kristus a jeho království, které si buduje v srdcích těch, kdo mu věří... Jeho říše nemá pevné hranice, neexistují hraniční kontroly, pasy, daně, není tu žádná politická donucovací moc... Je tu jen a jen Kristus, který dává jistotu, stín, záruku ochrany... I proto se o něm v Písmu píše, že bude jako proutek, co vzejde z pařezu, ze zdánlivé beznaděje... Je to malá lokální naděje, co má globální důsledky... Opak se nedaří, globální ambice, jako měl babylonský král, končí globálním krachem... Říše rostou a zase upadají, ale slovo Písma mluví z minulosti do přítomnosti...

Díky dnešním dvěma příběhům se můžeme společně ptát a snad si i společně odpovědět: Co vydrželo a co obstojí? Usilovně budovaná moc nebo ochrana od zdánlivě bezmocného? Kristus nebo Nabukadnesar nebo jiný podobně nenasytý jedinec či seskupení? Babylón padl, Kristus zůstává... On je alfa i omega, počátek i konec, je stejný včera, dnes, zítra i navěky.... **Amen.**